

ОБЩИНСКИ КОНКУРС
„КЕСАРЯТ ТЕРВЕЛ – ПОЗНАТ И НЕПОЗНАТ“
РАЗДЕЛ ЛИТЕРАТУРНО ТВОРЧЕСТВО

За водата и хляба

*„Това, без което не можем, е хлябът,
а човешкото щастие е само сянка на водата“*
Теофил Гоатие

„Водата превръща камъка в пясък, а жената превръща мъжа във восък“ – така гласи една арменска поговорка. А легендата за Каблешковската чешма, строена от турски бей в памет на дъщеря му, е доказателство за нейната истинност.

Бейт искал да омъжи дъщеря си за богат войн от Шумен, но красивото момиче се влюбва в бедно българско момче. Тяхната любов се оказва невъзможна по силата на верските различия. Момата заляняла по българина, поболяла се, застигнала я смъртта. Бащата посърнал от мъка и отредил на мястото на срещата на турското момиче и българина да се построи белокаменна чешма. Така турците овековечават паметта на своите близки. Строи се чешма на видно място, за да пият всички и да споменават...



Етнографската част на музея в Тервел ме посрещна с копие на тази чешма. Ниска, малка, но истинска. От чучура ѝ тече вода... В изложбената зала текат сълзите–вода на турското момиче. Пих от тази вода... Исках да опозная силата на този дух, пожелал смъртта, но не и живота без любов... И осъзнах, че не е важно къде си роден – във Верона или Куртбунар, не е важно дали се наричаш Жулиета или Семра, важното е да си истински човек – с ценности и добродетели, да „стоиш“ твърдо на земята и да тачиш нейните завети.

Такава е силата на водата за добруджанци. Тя се извлича трудно от недрата на твърдия чернозем, но когато потече, силата ѝ прави чудеса за човека! И колкото повече пием от водите на Куртбунар, толкова повече нашата жажда е неутолима!

Още от старовремски времена всичко започвало от водата и хляба. В миналото хората са смятали, че хлябът трябва да се прави от ръцете на чиста жена - да не е вдовица, да не е разведена, да не е бременна. Произвеждал се единствено и само от пшеница.

Етнографската експозиция в местния музей започва с представяне на водата и хляба. И това не е случайно. Водата и хлябът събират хората.

Всяко семейство се събира на обща трапеза и по време на празник, и ежедневно, без повод. Това, което винаги присъства на трапезата на добруджанеца, е хлябът. Каква стойност носи той с присъствието си и колко е вкусно парчето хляб, което слагаме в устата си, можем да усетим само на трапезата. През годините хлябът е този, който ни събира и на когото всички сме благодарни.

Днес хляб има в изобилие. Но преди години хлябът е бил свят за всеки дом – и християнски, и мюсюлмански. Християните, след като замесят хляба вкъщи, го пренасят в църквата, за да му се сложи „печат“ и да се освети на празник. Мюсюлманите също се покланят на хляба.

В етнографската част на музея в Тервел са представени приборите, които са нужни за приготвянето на хляба: сито, ношува с различните разпределения, в зависимост какъв е квасът, до каква степен е втасало тестото. Хлябът е представен във всеки един период - от неговото замесване до изпичането му.



Празничният хляб се правел по поводи: кръщение, венчавка, Коледа, Рождество Христово, Великден... Хлябът е символ, свързан с вечния цикъл на живота, с безкрайността, с кръга, със слънчевия диск, с домашното огнище. Не случайно на трапеза без хляб не се сяда, а всеки гостенин традиционно посрещаме с хляб и сол.

Библейската мъдрост: „Човек не живее само с хляб“ - отразява духовните търсения на човека, който след като се е преситил с материална храна, иска да се нахрани и с друга,

духовна храна. Това говори за народното самосъзнание и на добруджанеца, който не се задоволява с това да има само за себе си - да затвори, да скрие, да натъпче имането си в сандъците...

Добруджанецът е горд човек. Той иска всички да видят как живее добре, как го почитат и как милее за децата си. Благополучието на семейството е най-висша ценност за добруджанеца. И всички добродетели на местния човек преминават през осмислянето на хляба – насъщний, и на водата – живот...

Днес аз си тръгнах от музея, заредена с духовна храна. Но душата ми знае, че без хляб и вода животът няма смисъл. Водата пречиства човека, а хлябът го насища! А любовта – Тя е животът!

**Семра Айдын Рамис – 12 клас, СУ „Й. Йовков“, гр. Тервел
КАФК „Наследници на Орфей“ при ЦПЛР „Малкият принц“
С ръководител Р. Стратиева**